

Η αφανής εποπτεία του δημοσίου στον Άρειο Πάγο

Νικόλαος Κανελλόπουλος, Δικηγόρος - Σύμβουλος Δ.Σ.Α.
Εκδότης Περιοδικού «ΔΙΚΑΙΟΡΑΜΑ»

Πλήττει τον τελευταίο καιρό η Δικαιοσύνη από την αφόρητη συμπάθεια του Αρείου Πάγου προς το Δημόσιο, που κάθε τόσο οδηγείται σε αποφάσεις, γνωμοδοτήσεις και άλλα νομικογενή τεχνάσματα που αφοπλίζουν κάθε αντισυμβαλλόμενο του κρατικού τομέα.

Δεν ήταν μόνο η αργοπορία στη λήψη των αποφάσεων, που ταλάνιζε το νομικό κόσμο ή ο κατατεμαχισμός και η ταλάντευση της νομολογίας από τις διιστάμενες αποφάσεις του ανωτάτου δικαστηρίου, αλλά πλέον ο νομικός χώρος εισέρχεται σε νέες ταλαντευόμενες νομικές «έννοιες», που οι κ.κ. αρεοπαγίτες συχνά παρουσιάζουν ανάλογα με τις εκάστοτε κοινότητες συμφερόντων, που δεν έχουν κανένα κοινωνικό έρεισμα έναντι της υπέρτατης ανάγκης προστασίας του δημοσίου συμφέροντος.

Όπως χαρακτηριστικά διεφάνη μέσα από τη νομολογία που κτίζεται κατά πυραμίδες, οι αποφάσεις του ΑΠ δείχνουν μια εμφανή και μονομερή εύνοια στο ρόλο του Δημοσίου στην ελληνική πραγματικότητα, παραγνωρίζοντας τις ευρωπαϊκές συμβάσεις (τις οποίες η χώρα προ πολλού έχει μεν υπογράψει και ποτέ δεν έχει κατοχυρώσει), αλλά και καταστρατηγώντας το μέγεθος, την αλήθεια και τη θεσμική χροιά των δικαιωμάτων του ιδιώτη στην οικονομική ανάπτυξη της προσωπικότητάς του.

Έτσι με ένα πνεύμα δημοσιονομικής προστασίας το ανώτατο δικαστήριο από τα τέλη Νοεμβρίου μέχρι και σήμερα με μια σειρά αποφάσεων και γνωμοδοτήσεων κάνει τις πλάτες στο Δημόσιο, προκειμένου να ξελαφρύνει από τα χρέη και τις υποχρεώσεις του, μεταλλάσσοντας το νομικό του status ως έναν a priori και μονομερές προικισμένο προνομιούχο συμβαλλόμενο!

Την αρχή έκανε η εισήγηση στο εργατικό τμήμα των αρεοπαγιτών – εισηγητών, που ζήτησαν την αναίρεση των εφετειακών αποφάσεων, που δικαίωναν τους συμβασιούχους του ΤΕΒΕ και των ΚΕΠ και κατά τις οποίες κρίθηκε ότι κάλυπταν πάγιες ανάγκες καιίτοι είχαν προσληφθεί με συμβάσεις έργου. Οι δύο εισηγητές αναθεωρώντας το status των ανωτέρω προσλήψεων, πρότειναν να προσδιορίζεται το είδος της εργασιακής σχέσης κατόπιν συνεκτίμησης όλων των περιστάσεων και όχι μόνο από το αν οι εργαζόμενοι κάλυπταν πάγιες ανάγκες, αφήνοντας ανοικτό το πεδίο εξειδίκευσης για το τι είδους περιστατικά χρήζουν συνεκτίμησης και της αξιολόγησης των.

Στην ευθεία προσπάθεια δε το Δημόσιο να παραμείνει άθικτο, η ίδια άτεγκτη στάση και χωρίς κοινωνικό συγχρωτισμό διατηρήθηκε και στην περίφημη απόφαση του ΑΠ για διατήρηση του ποσοστού του νομίμου τόκου και του τόκου υπερημερίας στο 6% κρίνοντας συνταγματικό το άρθρο 7 του ν. 496/74. Η δε αιτιολογία που παρέκαμψε την αντίθετη απόφαση του Μισθοδικείου σύμφωνα με

την οποία οι απαιτήσεις μόνο των δικαστών θα είναι έντοκες με κοινό τόκο υπερημερίας 6%- 10% ενώ οι απαιτήσεις αυτές είναι έντοκες από την πρώτη μέρα κατάθεσης των σχετικών αγωγών, ήταν το δημόσιο συμφέρον, καιίτοι διασπούσε τη νομολογία, αφού προϋπήρχαν οι αντίθετες αποφάσεις του Μισθοδικείου και του Πρωτοδικείου Αθηνών, που δικάζοντας ως Εφετείο δικαίωσε σε ανάλογη περίπτωση γιατρό του ΕΣΥ σε υπόθεση πληρωμής εφημεριών σε νοσοκομείο.

Έτσι αργότερα όλοι γίναμε μάρτυρες του πως γίνεται μέσα σε δύο ημέρες ένα ανώτατο δικαστήριο να ανασκοπεί την ιδιαιτερότητα της κοινωνικής ύλης και να την καταδικάζει σε αναδρομική αχρηστία προβάλλοντας ως λόγο αυτή τη φορά τη δημόσια υγεία. Ένας Δεκέμβριος, που βρήκε την Ολομέλεια του ΑΠ να απορρίπτει την εισήγηση του κ. Λινού, απορρίπτοντας συγχρόνως τις αξιώσεις 47 ιατρών για την καταβολή αναδρομικών λόγω διαφορών που υπήρχαν στις αποδοχές τους για εφημερίες από τις αρχές του 1994 μέχρι τα μέσα του 1996, ακυρώνοντας όλους τους εκκρεμείς δικαστικούς αγώνες των ιατρών, ώστε να μην καταβληθούν τα αναδρομικά σε κανένα ιατρό και τα νοσοκομεία να ζητήσουν πίσω τα ήδη καταβεβλημένα αναδρομικά, αποδεχόμενος έτσι ο ΑΠ την αντίστοιχη υπουργική απόφαση, που επί 6 χρόνια χαρακτήριζε ανίσχυρη και την οποία η Ολομέλεια του ΣτΕ είχε κρίνει ως «μείζονα» αντισυνταγματική.

Με όλα αυτά στα τέλη Φεβρουαρίου ήρθε η σειρά και των τραπεζιτών να ικανοποιηθούν από το ανώτατο δικαστήριο, με την εισήγηση, που είδε το φως της δημοσιότητας η οποία αποδέχεται τη δυνητική ευχέρεια του νομοθέτη να εισάγει περιορισμούς

χάριν της εθνικής οικονομίας και της ενίσχυσης του τραπεζικού συστήματος μη προσβάλλοντας έτσι το άρθρο 43 του επίμαχου, για τα πανωτόκια, νόμου 2601/98.

Το τελευταίο (αλλά δυστυχώς όχι έσχατο) κτύπημα του δημοσιολάγνου Αρείου Πάγου υπέστησαν οι απασχολούμενοι με συμβάσεις έργου, οι οποίοι με απόφαση του Α.Π. δεν δικαιούνται δώρα εορτών, ούτε και επίδομα αδειας, αναίρωντας έτσι απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών με την οποία είχαν επιδικασθεί υπέρ 26 εργαζομένων στο ΤΕΒΕ, δώρα και επιδόματα για τα έτη 1997-98.

Η παραπάνω πραγματικότητα αναίρει όχι μόνο σε δικαιοϊκό επίπεδο τη θέση της Δικαιοσύνης, αλλά στηλιτεύει την υπόσταση της ως αυθύπαρκτης εξουσίας και της πλέον εγγύτερης στον πολίτη καθιστώντας την, επισήμως πλέον, προέκταση του νομικού λόγου, που θα μπορούσε να έχει η εκάστοτε εκτελεστική εξουσία στα δικαιοϊκά πράγματα, η οποία αξιώνει, άπληστα, άκαιρα και άκυρα, να εισακούεται η επιθυμία της...

Τη χαριστική βολή όμως έδωσε η πρόσφατη απόφαση του Α.Π. σύμφωνα με την οποία άναψε το "πράσινο φως" για την οριστική απόλυση των πρώτων 20 συμβασιούχων του ΚΕΘΙ που είχαν επιστρέψει στην εργασία τους, δικαιωμένοι προσωρινά με αποφάσεις ασφαλιστικών μέτρων, αφού έκρινε ότι το δημόσιο δεν υποχρεούται να συμμορφωθεί με απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, που διατάζει τη συνέχιση εργασίας των συμβασιούχων, απαξιώνοντας στην πράξη το νομικό καθεστώς των ασφαλιστικών μέτρων.

ΕΚΔΟΣΗ: DYNAMIC MEDIA MONITORS
ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΑΠΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: Δημήτρης Φιλιππίδης ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Δημήτρης Σαρρής

ΛΕΩΦ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ 161, τ.κ. 10441, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ: 210 - 5229900, 210 - 5229040, FAX: 210 - 5229093, E-mail: legalday@dmm.gr